

Sveriges beredskap för torka och skogsbränder

Inledning

- Risken för spridning av skogsbrand är mycket stor på många håll och extremt stor på vissa håll.
- I dag råder eldningsförbud i flera län.
- Bevattningsförbud eller uppmaning att spara på vatten i flera kommuner.
- Detta kan bli en sommar i paritet med 2018.

Skogsbrandsrisk spridning
(FWI-index), 14 juni 2023

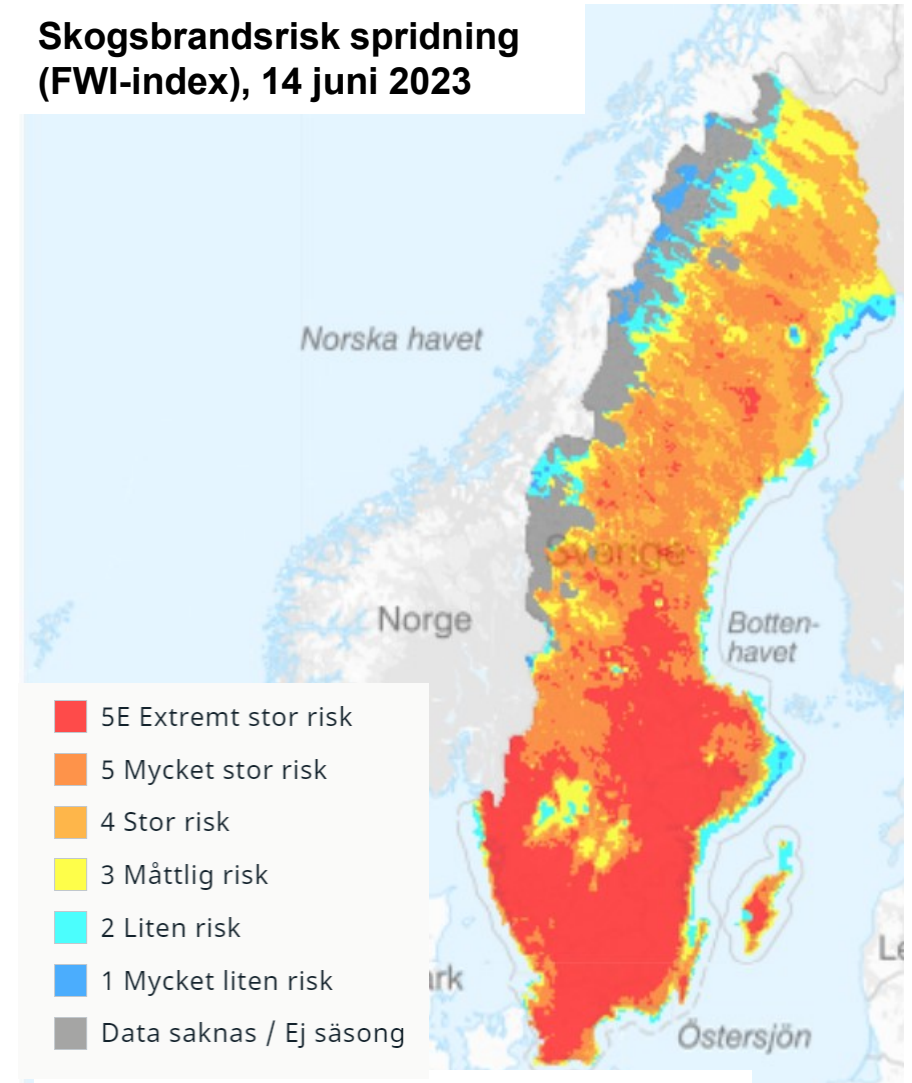

Bild: MSB Brandriskprognoser

Sommaren 2018

- Sommaren 2018 drabbades hela Sverige av extremt väder i form av hög värme och långvarig torka.
- Gävleborg, Jämtland och Dalarnas län drabbades av stora och svårsläckta skogsbränder. Flera byar fick utrymmas.
- Ett stort antal myndigheter, räddningspersonal och frivilliga arbetade intensivt under flera veckor för att få bränderna under kontroll.
- Sverige tog även hjälp av internationella resurser i form av brandflyg, helikoptrar och markpersonal.
- Totalskörden av spannmål 2018 var nästan halverad 2018 och den lägsta på 59 år.
- Torkstressade granar resulterade i de största angreppen av granbarkborre som drabbat Götaland och Svealand.

Vad har gjorts sedan 2018?

- I januari 2021 trädde flera ändringar i lagen om skydd mot olyckor i kraft. Lagändringarna syftar i grunden till att kommunerna i samverkan ska kunna genomföra snabba och effektiva räddningsinsatser i hela landet.
- År 2019 tillfördes MSB ytterligare 65 miljoner kronor och 15 miljoner kronor årligen från 2020, och har därigenom kunnat genomföra en rad åtgärder för att förbättra beredskapen.
- 2021 inrättades ett nationellt skogsskadecentrum för att förebygga och övervaka skogsskador.

Foto: Kerstin Ström/Skogsstyrelsen

Sveriges beredskap idag – bränder

- Kommunal räddningstjänst har genom samverkan med varandra stärkt sin förmåga att övergripande leda och snabbt kunna kraftsamla vid skogsbränder och andra olyckor.
- Beredskapen har, sedan 2018, även stärkts på nationell nivå, bland annat genom att MSB har:
  - Tio helikoptrar och fyra skopande flygplan.
  - Ökat antalet skogsbrandsdepåer från 15 till 24.
  - Förstärkt kommunikationssystemet Rakel
- EU kan i dag hantera kriser och katastrofer på ett snabbare och mer samordnat sätt, bland annat genom ERCC och RescEU.

Foto: MSB Brandriskprognoser

Sveriges beredskap idag – torka

- Torkan har redan inneburit skador för jordbruket.
- Regeringen följer utvecklingen noga.
- Regeringen är beredd att hantera en eventuell situation med fortsatt värmebölja och lite nederbörd.

Foto: Maria Unell, Jordbruksverket

Sveriges beredskap idag – dricksvatten

- Kommunerna har ansvar för att planera och anpassa dricksvattenförsörjningen.
- Livsmedelsverket har ett samordningsuppdrag för dricksvattenförsörjningen i Sverige.
- Nationella vattenkatastrofgruppen (VAKA) ger stöd vid akuta problem med dricksvattenförsörjningen.

Operativt förberedelsearbete – torka och dricksvatten

- Pågår flera operativa förberedelser och processer.
- Regeringskansliet samt berörda myndigheter arbetar aktivt med frågan.
- God dialog och samverkan.

Foto: Unsplash

Operativt förberedelsearbete – bränder

- MSB har sedan mitten av april aktiverat sin funktion för mark- och skogsbränder.
- Det finns regionala förstärkningsresurser i form av skogsbevakande flyg.
- Krishanteringsorganisationen under Nationella säkerhetsrådgivaren samordnar arbetet på Regeringskansliet.
- Möte med berörda statssekreterare har ägt rum i syfte att få en gemensam bild av läget.

Ett skogsbrandsbevakande flyg ute på uppdrag. Foto: Tomas Wiklund

Åtgärder mot torka

- Regeringen följer situationen och undersöker möjliga åtgärder med ansvariga myndigheter
- Kommunikationsinsatser
- EU:s stödpaket

Foto: Swedish Presidency of the Council of the EU

Vad kan du göra?

- Elda aldrig om det råder eldningsförbud.
- Ta alltid reda på vad som gäller för platsen där du befinner dig.
- Håll koll på brandrisken.
- Om du eldar i naturen och branden sprider sig – ring 112.
- Håll koll på om det råder vattenbrist eller bevattningsförbud.
- Spara på vatten i trädgården och hushållet i kommuner där det bedöms vara risk.

Högre förmåga

- Sveriges förmåga och beredskap är avsevärt mycket bättre än den var 2018.
- Det kan bli en svår sommar.
- Följ aktuella rekommendationer och råd.

Flygplan av typen Air Tractor AT-802 Fire boss. Bild: MSB